

Przygotowali:

Sońska Gabriela

Latacz Paulina

Szewczyk Ania

EKSPERYMENT PEDAGOGICZNY

CO TO JEST EKSPERYMENT PEDAGOGICZNY?

Eksperyment pedagogiczny stanowi metodę badania jednego lub kilku czynników zwiększających efektywność pracy dydaktyczno-wychowawczej w możliwie naturalnych warunkach życia szkoły, przy czym kontroli naukowej podlegają zarówno czynniki wprowadzone do zaistniałej sytuacji procesu nauczania i wychowania, jak również zmiany powstałe pod ich wpływem, istotę tak rozumianego eksperymentu stanowi celowe organizowanie działalności pedagogicznej w naturalnych warunkach szkolnych

EKSPERYMENT PEDAGOGICZNY WEDŁÓG:

Wincentego Okonia to:

Rozpoznawanie, doświadczanie. To metoda, której podstawową częścią jest wywołanie jakiegoś procesu lub regulowanie warunków na ten proces, wpływających tak, by umożliwić jego dokładniejsze zbadanie.

Mieczysława Łobockiego to:

Uważa, iż jest to obserwacja prowadzona w specjalnie zorganizowanych warunkach. Postawa eksperymentatora ma charakter interweniujący w badane zjawiska zaś postawa obserwatora jest bierna w stosunku do badanej rzeczywistości.

Władysława Zaczyńskiego to:

Jest metodą naukowego badania określonego wycinka rzeczywistości wychowawczej, polegającą na wywoływaniu lub tylko zmienianiu przebiegu procesów przez wprowadzenie do nich nowego czynnika i obserwowanie zmian powstałych pod jego wpływem.

RODZAJE TECHNIK:

- ✓ Technika grup równoległych, która zakłada uwzględnienie dwojakiego rodzaju klas (równoległych i kontrolnych) określeniu czynników eksperymentu, uwzględnienie badań początkowych i końcowych.
- ✓ Technika rotacji różni się od pierwszej tym, że wprowadza się rotację grup, czyli wymianę ich funkcji.
- ✓ Technika jednej grupy – przy stosowaniu tej techniki nie przewiduje się grupy kontrolnej. Uznaje się ją za najmniej skuteczną w prowadzeniu badań eksperymentalnych. Metoda eksperymentu powszechnie stosowana była w latach 70 i 80. Dziś mało aktywna z uwagi na zbyt duże możliwości manipulowania badanymi.

CHARAKTER EKSPERYMENTU PEDAGOGICZNEGO

Charakter eksperymentu polega na wprowadzeniu do wybranego układu specjalnie przez nas wybranego czynnika w celu uzyskania pożądaných zmian układu lub w celu sprawdzenia jakie zmiany w obserwowanym układzie zajdą pod wpływem owego nowego czynnika zwanego zmienną niezależną.

CELE EKSPERYMENTU PEDAGOGICZNEGO

Celem eksperymentu jest więc wykrycie związków przyczynowo-skutkowych między zmienną niezależną a elementami badanego układu.

Bardziej użyteczny traktowany eksperyment dostarczy wychowawcy wiedzy o skuteczności poszczególnych działań, o efektach podejmowanych inicjatyw wychowawczych czy dydaktycznych, lub też o wartości nowych metod nauczania, bądź pracy wychowawczej.

REZULTAT EKSPERYMENTU

Rezultatem eksperymentu są więc zawsze określone zmiany. Zmiany nie tylko badanego układu, choć te są najważniejsze lecz także zasobu naszej wiedzy. Zmiany te obserwować będziemy w przebiegu samego procesu, jak również w jego końcowych efektach

Kontrolowane i weryfikowane w toku przeprowadzanego eksperymentu pedagogicznego zależności pomiędzy różnymi zmiennymi określa hipoteza robocza, a nierzadko kilka hipotez. Każda z nich jest niezbędnym składnikiem wszelkich badań eksperymentalnych, Stanowi z reguły jedno z pierwszych zadań, spoczywających na eksperymentatorze. Od precyzji jej sformułowania zależy w dużej mierze organizacja i przebieg eksperymentu. Konieczność uwzględnienia w nim ściśle określonych zmiennych i świadomość istniejących między nimi zależności, co znajduje swój wyraz w poprawnie sformułowanych hipotezach roboczych, wskazują niewątpliwie na dużą na ogół złożoność badań eksperymentalnych i związane z nimi trudności. Są one tym większe, im bardziej zabiega się w przeprowadzaniu eksperymentu pedagogicznego o jego zgodność z wymaganiami, jakie stawia się eksperymentom w ich klasycznym rozumieniu.

WYMAGANIA TAKIE STAWIAJĄ ABY:

1. badane zjawisko dawało się wywołać,
2. warunki eksperymentu były precyzyjnie określone i poddawały się manipulacji,
3. przeprowadzone badania można było powtórzyć przy zachowaniu tych samych warunków
4. uzyskane zmiany dawały się zmierzyć.

ZALETY EKSPERYMENTU PEDAGOGICZNEGO

Posługując się metodą eksperymentu pedagogicznego, można sprawdzić w sposób wysoce prawdopodobny praktyczną przydatność różnych pomysłów w zakresie usprawnienia działalności dydaktycznej i wychowawczej nauczycieli czy wychowawców.

Inną zaletą eksperymentu w porównaniu z pozostałymi metodami badań pedagogicznych jest to, że stanowi on nierzadko źródło inspiracji dalszych pomysłów w unowocześnianiu pracy dydaktyczno-wychowawczej z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi. Weryfikowany w ten sposób pomysł rodzi dalsze pomysły i nasuwa wiele otwartych problemów, wymagających dodatkowych badań. Dzięki temu poszerza się wydatnie zakres problemów badawczych na gruncie pedagogiki, a co najważniejsze, wielość nowych rozwiązań w udoskonalaniu procesu nauczania, uczenia się, wychowania czy kształcenia

ŹRÓDŁA BŁĘDÓW W EKSPERYMENCIE

Brak związku pomiędzy badaniami eksperymentalnymi z jednej strony a określoną koncepcją teoretyczną z drugiej jest pierwszym podstawowym źródłem błędów, jakie często towarzyszą tym badaniom.

W związku z powyższym trudno wyobrazić sobie poprawnie przeprowadzony eksperyment, bez uprzedniego wglądu w dotychczasowy dorobek wiedzy, jak również bez dostatecznego uświadomienia sobie teoretycznych podstaw przeprowadzonych badań. W przeciwnym przypadku grozi nam zawężony praktycyzm, który z reguły stwarza jedynie pozory postępu naukowego.

Dużo większe jeszcze niebezpieczeństwo popełniania błędów w eksperymencie ma miejsce podczas badania zjawisk bardziej złożonych, niż proces dydaktyczny. Źródła tych trudności i zakres błędów są rozmaite. Oprócz niedostatecznego, teoretycznego uzasadnienia konkretnych badań eksperymentalnych i doboru właściwego ich przedmiotu — źródłami tymi są często m. in.:

1. niedostateczna kontrola zmiennych zależnych i niezależnych w trakcie przeprowadzanych badań
2. brak odpowiednich „układów odniesienia” celem obiektywnego orzekania o wynikach eksperymentu
3. niewłaściwy dobór klas eksperymentalnych i kontrolnych oraz uczących w nich nauczycieli
4. niedostateczny czas trwania eksperymentu i zbyt mała liczba klas porównawczych

ZATEM MOŻNA STWIERDZIĆ ŻE:

Eksperyment pedagogiczny ma charakter eksperymentu naturalnego. Oznacza to, że podczas eksperymentu pedagogicznego wywołujemy interesujące nas zjawiska w naturalnych warunkach życia uczniów. Na warunki te składa się przeważnie klasa szkolna z jej codziennymi obowiązkami i problemami.